

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Організація та управління в природоохоронній діяльності»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність **101 Екологія**

Освітня програма «Екологія»

Рік навчання **4**, семестр **8**

Форма навчання **денна, заочна** (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС **4**

Мова викладання **українська** (українська, англійська)

Доц. Наумовська О.І.

naumovska@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3494>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою навчальної дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» є опанування студентами спеціальності Екологія на основі теорії і практики базую управління природоохоронною діяльністю, управлінням певною галуззю господарського комплексу, як єдиною системою та системи контролю екологічної діяльності, з урахуванням особливостей організації процесу екологічного управління і обліку господарської діяльності, як на локальному, регіональному, державному, так і на міжнародному рівнях, а також опанування практичними навичками при проведенні інспекторських перевірок із дотримання природоохоронного законодавства України.

Набуття компетентностей (відповідно до затвердженої Освітньо-професійної програми за спеціальністю 101 «Екологія»):

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК6. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

ФК9. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

ФК13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами

Програмні результати навчання

ПРН12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПРН23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
2 семестр				
Модуль 1 Теоретичні та практичні основи екологічного управління				
Тема 1. Предмет, цілі і методи екологічного управління	2\1	Опанувати метод Дерево цілей. Представити ессе.	Планування дій за методом «Дерева цілей»	Рейтингов е оцінюванн я (6)
Тема 2. Принципи і функції управління. Типи класифікацій функцій управління	2\1	Оцінка характеристик екологічності корпоративного управління	<p>1) виявити ті особливості внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на вибір стратегії розв'язання екологічної проблеми;</p> <p>2) проаналізувати фактичний стан і очікувані зміни виявлених ключових чинників;</p> <p>3) сформулювати альтернативні стратегії розв'язання екологічної проблеми залежно від сукупності визначених ключових чинників;</p> <p>4) отримати кількісні дані щодо пріоритетності альтернативних стратегій;</p> <p>5) провести елементарну статистичну обробку одержаних даних і зробити висновок про найбільш пріоритетну стратегію;</p> <p>6) знайти в міжнародному, національному та місцевому природоохоронному законодавстві положення, що свідчать на користь пріоритетності розв'язання досліджуваної екологічної проблеми.</p>	Рейтингов е оцінюванн я (6)

<p>Тема 3. Комунікації в управлінні.</p>	<p>2\1</p>	<p>Інвентаризаційний аналіз життєвого циклу продукції</p>	<p>1) виявити особливості внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на вибір стратегії розв'язання екологічної проблеми; 2) проаналізувати фактичний стан і очікувані зміни виявлених ключових чинників; 3) сформулювати альтернативні стратегії розв'язання екологічної проблеми залежно від сукупності визначених ключових чинників; 4) отримати кількісні дані щодо пріоритетності альтернативних стратегій; 5) провести елементарну статистичну обробку одержаних даних і зробити висновок про найбільш пріоритетну стратегію; 6) знайти в міжнародному, національному та місцевому природоохоронному законодавстві положення, що свідчать на користь пріоритетності розв'язання досліджуваної екологічної проблеми.</p>	<p>Рейтингове оцінювання (6)</p>
<p>Тема 4. Структура екологічного управління.</p>	<p>2\1</p>	<p>Інституційно – правові засади розробки і обґрунтування екологічних програм</p>	<p>розглянути місце екологічного планування та програмування в системі спеціальних еколого-управлінських функцій; 2) проаналізувати нормативну базу, що регламентує суспільні відносини в галузі екологічного</p>	<p>Рейтингове оцінювання (6)</p>

			<p>планування та програмування;</p> <p>3) розглянути види екологічних програм і специфіку їх розробки;</p> <p>1) ознайомитись із порядком обґрунтування необхідності розроблення екологічних програм;</p> <p>2) довести невідповідний, закономірний характер погіршення екологічної ситуації;</p> <p>3) знайти в міжнародному, національному та місцевому природоохоронному законодавстві положення, що свідчать на користь пріоритетності розв'язання досліджуваної екологічної проблеми.</p>	
Тема 5. Кадрове забезпечення і організація екологічного управління.	2\1	Формулювання і вибір розв'язання екологічних проблем	<p>виявити ті особливості внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на вибір стратегії розв'язання екологічної проблеми;</p> <p>2) проаналізувати фактичний стан і очікувані зміни виявлених ключових чинників;</p> <p>3) сформулювати альтернативні стратегії розв'язання екологічної проблеми залежно від сукупності визначених ключових чинників.</p> <p>4) отримати кількісні дані щодо пріоритетності кожної з чотирьох альтернативних стратегій для різних експертів;</p> <p>5) провести елементарну статистичну обробку</p>	Рейтингове оцінювання (6)

			одержаних даних і зробити висновок про найбільш пріоритетну стратегію; б) оцінити достовірність отриманих даних на основі оцінки перекриття довірчих інтервалів.	
Тема 6. Апарат і структура екологічного управління. Компетенції органів екологічного управління.	3\2	Формування вихідного переліку природоохоронних заходів на реалізацію завдань екологічної програми	ознайомитись із нормативно-правовою базою, що регламентує фінансування природоохоронних заходів; 2) підготувати запит на фінансування природоохоронних заходів із обласного фонду охорони навколишнього природного середовища; 3) скласти екологічний висновок на підготовлений запит.	Рейтингове оцінювання (6)
Модуль 2. Державне управління екологічною діяльністю на підприємствах				
Тема 7. Поняття функцій державного управління в сфері природокористування.	2\1	Формування вихідного переліку природоохоронних заходів на реалізацію завдань екологічної програми	ознайомитись із нормативно-правовою базою, що регламентує фінансування природоохоронних заходів; 2) підготувати запит на фінансування природоохоронних заходів із обласного фонду охорони навколишнього природного середовища; 3) скласти екологічний висновок на підготовлений запит.	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 8. Організація обліку за станом навколишнього природного середовища в зоні впливу підприємства. Документування і звітність.	2\1	Формування оптимального переліку природоохоронних заходів на реалізацію завдань екологічної програми	ознайомитись із нормативно-правовою базою, що регламентує відбір природоохоронних заходів для фінансування з фондів охорони навколишнього	Рейтингове оцінювання (6)

системи спостережень.			природного середовища; 2) скоригувати попередньо одержаний оптимальний розподіл коштів між напрямками екологічної програми з урахуванням наявних запитів на фінансування; 3) сформувати оптимальні переліки природоохоронних заходів у межах кожного з напрямків екологічної програми.	
Тема 9. Порядок проведення інспекторських перевірок із дотриманням природо користувачами вимог законодавства з охорони навколишнього природного середовища.	2\1	Визначення оптимального розподілу коштів між напрямками екологічної програми	ознайомитись із нормативно-правовою базою, яка регламентує структурування екологічних програм і розподіл коштів між їх напрямками; 2) провести узагальнену оцінку регіонів, які фінансуватимуться в межах екологічної програми; 3) визначити оптимальний розподіл коштів між регіонами	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 10. Організація і управління екологічною безпекою на підприємствах підвищеної небезпеки.	2\1	Розробка стратегічної задачі екологічного спрямування шляхом спільної діяльності служб з ОНПС	ознайомитись із нормативно-правовою базою, яка регламентує розподіл функцій органів державного управління при вирішенні питань ОНПС; 2) провести узагальнену оцінку структури Державної екологічної інспекції.	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 11. Стандарт ISO 14 000.	2\1	Управління природоохоронною діяльністю підприємства у відповідності до ISO 14 000	Скласти програму управління природоохоронною діяльністю підприємства у відповідності до ISO 14 000	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 12. . Управління екологічною діяльністю в країнах світу.	3\1	Управління екологічною діяльністю в країнах світу	За всесвітньою базою критеріїв екологічних ризиків здійснити оцінку пріоритетних забруднювачів НС	Рейтингове оцінювання (6)

			глобального локального рівнів	
Всього за семестр				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора та деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану навчальну і наукову літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. / Н. М. Самойленко, Д. В. Райко, В. І. Аверченко. – Харків : НТУ «ХПІ», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с.
2. Телюра Н. О. Технології та інструменти організації природоохоронної діяльності : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти 4 курсу усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 183 – Технології захисту навколишнього середовища) / Н. О. Телюра ; Харків. нац. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049329.pdf>.
3. Monitoring Directory for ecological restoration and social activities. NSW Environmental Trust's. <https://www.environment.nsw.gov.au/-/media/OEH/Corporate-Site/Documents/Funding-and-support/Environmental-Trust/monitoring-directory-ecological-restoration-social-activities-180478.pdf>.
4. Law on environmental protection and decree №. 08/2022/nd-cp janyary 10, 2022 of government elaboration of several articles of the law on environmental protection. https://winrock.org/wp-content/uploads/2023/02/LuatBVMT-Eng_20230203.pdf.
5. Організація Об'єднаних Націй в Україні. <https://ukraine.un.org/uk/about/about-the-un>.
6. Food and Agriculture Organization. <https://www.fao.org/about/about-fao/en/>.
7. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. <https://mepr.gov.ua/>.